

Program enescian la Palatul Cantacuzino

O seară de octombrie auriu ne-a oferit ocazia cu totul specială de a participa la performanța camerală a unui duo ce s-a remarcat deja în peisajul acestui gen. Violonista **Alina Nauncef** și pianista **Liliana Iacobescu**, ambele interprete active îndeosebi în spațiul muzical brașovean și transilvan, reputate cadre didactice universitare, promotoare ale unor proiecte impresionante, precum prezentarea integrală a sonatelor pentru vioară și pian de Mozart, Beethoven, George Enescu, vin cu o zestre bogată de variante sonore ale marelui repertoriu, pe care le-au oferit cu succes de-a lungul anilor unui public select, avizat, din țară și străinătate.

Având cunoștință despre aceste premise fericite, în deschiderea concertului de față am ascultat cu cea mai mare atenție redarea sensibilă, meditativă, a unei piese fermecătoare prin frumusețea ei apolinică. Este vorba de *Impromptu concertant*, piesă aurorală, de prevestire a geniului componistic enescian aflat pe atunci, la începutul secolului trecut, în plină etapă a devenirii mult promițătoare. Lucrarea a sunat acum cu delicatețe, ca o invitație grațioasă la delectare spirituală superioară. Tonul general a fost de eleganță, distincție și expresivitate nobilă.

Cel de al doilea moment din program a cuprins Suita *Impresii din copilărie* op. 28. Dedicată primului său maestru, Eduard Caudella, aceasta reprezintă un opus ce a dezvăluit încă de la prima audiție, în anul 1942, lumea magică a inocenței juvenile, filtrată prin gândirea și trăirea, sensibilitatea și viziunea geniului aflat la vârsta înaltei maturități creatoare. Momentele programatice care alcătuiesc celebra suită s-au constituit în tot atâtea prilejuri de expresivitate afectivă deosebită. Interpretele au izbutit să ne transmită fiorul vieții autentice, multiplele fațete ale universului ce deschid ochilor candidi ai copilului tainele pe care le ascunde splendoarea lumii înconjurătoare.

Plasată temporal în însuși centrul creației enesciene, realizată în anul 1926, *Sonata a III-a pentru pian și vioară* op. 25 este considerată unică prin originalitatea ei, atât în opera maestrului, cât și în contextul muzicii universale a secolului XX. Ea reprezintă o sinteză genială a spiritului național cu limbajele universale istorice și deopotrivă cu cele contemporane. Muzicienele au redat cu expresie sinceră și cu onestitate sensurile fundamentale ale operei, împărtășindu-ne generos din grația, intimitatea, din trăirea plină de lirism a discursului, dar și din forța vitală a capodoperei enesciene, căreia i-au dat viață în chip atrăgător. Impresia indusă a fost aceea a respectului cuvenit pe care-l datorăm geniului nostru național, a iubirii cu care întâmpinăm această muzică, precum și a contactului benefic cu un concentrat de supremă valoare artistică și, până la urmă, de calitate umană pură.

Sub impresia unui atât de puternic impuls sonor, afectiv și mental, am părăsit cu regret spațiul generos al desfășurării artistice, purtând încă multă vreme, după acest recital de elecțiune, ecoul binefăcător al unui eveniment ce a hrănit viața interioară profundă atât a interpreților, cât și a ascultătorilor. Cupola aulei cantacuzine a reunit astfel întreaga asistență sub vraja acelorași divine armonii, fiind și de această dată martora unui moment de triumf al spiritului asupra cotidianului, în care ne lăsăm prea adesea și prea lesne acaparați de cele materiale.

Lavinia COMAN

Un veritabil regal muzical cu instrumente regale

Pianista Karina Șabac este deja cunoscută ca o personalitate a artei sunetelor, nu doar la nivelul continentului european, ci și în SUA și China. Întregul șir de concerte în derularea cărora s-a implicat, nu doar ca

participant în parcursul procesului interpretativ ci și ca autor conceptual, s-a transformat într-o serie de evenimente culturale în care a valorificat deseori partituri de o calitate excepțională dar mai puțin cunoscute publicului larg, redată cu sensibilitate și inteligență de către o pleiadă de muzicieni din toate categoriile de vârstă..

Alături de asociația VBC – promotor fervent, la rândul său, al interculturalității, al aliajului dintre arta tradițională și cea novatoare, dintre naturalețea exprimării și desfășurarea spectaculară ce îmbină un larg spectru artistic (festivaluri, workshopuri, proiecte artistice educaționale de artă vizuală și sonoră), Karina Șabac a inițiat un proiect unicat, dedicat centenarului Unirii realizate sub conducerea dinastiei de Hohenzollern, idee materializată prin organizarea, la Muzeul Național Cotroceni, a unei serate intitulate **ROYAL – Concert cameral cu muzică și instrumente din vremea familiei de Hohenzollern**.

Propunându-și “să oglindească muzical traiectoriile convergente ale celor două culturi – română și germană”, directorul artistic al proiectului Karina Șabac a reunit în 4 octombrie, în fastuoasa ambianță a Salonului Cerchez, muzicieni germani și români de

Sarah Peri, Karina Șabac, Stéphane Egélin

foto: Marius Văboacă

notorietate – Sarah Perl (a cărei viola da gamba, făurită la Potsdam în 2007, este o replică a unui model ce i-a aparținut, în secolul XVII, vestitului lutier parizian Michel Colichon), Stéphane Egelind (care utilizează unul dintre cele mai vechi oboaie construite, în jurul anului 1777, de către celebrul fabricant german Jakob Friedrich Grundmann), Andrew

Simpson (violă), respectiv Marin Cazacu (care cântă pe un violoncel Lorenzo Ventapane, datat 1820), Diana Moș (vioară) și, evident, însăși Karina Șabac (căreia Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca i-a asigurat, special pentru acest concert, un pianoforte în stil vienez, realizat în 1825 de Adalbert Stabernak și restaurat de faimosul Gert Hecher în 2014).

Fluiditatea cu care Sarah Perl și Stéphane Egelind au conturat volutele scriiturii baroce/ galante specifice *Sonatelor* lui John Christoph Pepusch, Christoph Schaffrath, Frantisek Benda, Carl Philipp Emanuel Bach și Georg Philipp Telemann a fost flexibil susținută de către basso continuo / obligates cembalo (hammerklavier), interpretarea Karinei Șabac fiind caracterizată de acel echilibru rafinat al contrastelor de stare prin mijlocirea căruia demersul sonor „respiră”, corelându-și frazele într-o perfectă comuniune a tuturor vocilor instrumentale.

În spiritul intenției de a întări conexiunea dintre protagoniștii re-creatori ai textelor muzicale din perimetrul cultural germano-român, cea de-a doua parte a programului serii ne-a oferit bucuria de a asista la un periplu sonor care a traversat zigzagat istoria muzicii românești. De la impresionanta *UMBRE III* pentru violoncel și bandă – arhitecturată evolutiv cu o sugestivitate aproape vizuală de către Doina Rotaru, *Sérénade roumaine op. 9* și *Wallachische Melodie op. 57* pentru violoncel și pian semnate de Constantin Dimitrescu și, respectiv Joachim Albrecht-prinț al Prusiei, până la enesciana *Sérénade Lointaine* (dar aniversar oferit de către compozitor chiar cuplului regal Carmen Sylva–Carol I) care a precedat partea a treia a *Trioului* lui Valentin Gheorghiu – ambele lucrări fiind scrise pentru pian, vioară și violoncel – și insinuantele *Pirouettes Pierotiennes* pentru pian, vioară, violă și violoncel aparținând lui Dan Dediu, sinuosul traseu repertorial a pus în lumină virtuțile expresive, claritatea conceptuală coerent ancorată stilistic și omogenitatea unui ansamblu alcătuit dintr-o altă serie interpretativă de mare valoare: violoncelistul Marin Cazacu, violonista Diana Moș, violistul german Andrew Simpson și, bineînțeles, aceeași experimentată pianistă

Karina Șabac (căreia îi datorăm, de altfel, și versiunea de un relevant dinamism a poeticei *Fugi op.7* la patru voci elaborate de către tânărul prinț prusac Louis Ferdinand, poate cel mai talentat reprezentant-artist al familiei de Hohenzollern).

Ghid tăcut al memorabilei serii de octombrie, programul de sală editat în condiții grafice ireproșabile a întregit, prin eleganța sa discretă, imaginea performanței cameral-solistice remarcabil puse în pagină de către Karina Șabac și întreaga echipă a generosului său proiect. Ilustrând portretul unei Românie Europene născute sub zodia regilor de Hohenzollern, *ROYAL Konzert mit Musik und Instrumente aus der Zeit der Hohenzollern Familie* – de la muzica veche germană la cea nouă românească – va fi susținut, anul viitor, și în fața publicului german. Îi urăm succes!

Loredana BALTAZAR

Un trio „de poveste”.

Institutul „Cervantes” organizează, periodic, prin grija competentă a doamnei Alina Cantacuzino, coordonatoarea Sectorului de Cultură al Institutului, o serie de fapte de artă, literatură, muzică demne de cele mai exigente pretenții estetice ale publicului bucureștean. La exact un an de la admirabilul concert susținut, la mijlocul lunii *Octombrie 2017*, pe aceeași scenă a Ateneului Român, de către două dintre cvartetele de coarde spaniole renumite („Casals” și „Bretón”), *Marți, 9 Octombrie 2018*, cei trei tineri artiști menționați în titlu, ne-au făcut părtașii unei alte serii camerale memorabile, de data aceasta dedicată Zilei Naționale a Spaniei.

Strategia programului a fost gândită în așa fel, încât, pe lângă opusurile semnate de două nume emblematice ale culturii muzicale spaniole, Gaspard Cassadó și Manuel de Falla, concertul să cuprindă și câteva lucrări de rezonanță universală aparținând lui Tiberiu Olah, Belá Kovács și Johannes Brahms. La fel de „strategică” a fost și maniera apariției pe podium a interpreților: în prima parte, fiecare și-a prezentat, individual, potențialul artistic, ca pe o „carte de vizită”. Debutul i-a aparținut lui Pablo Barragán, care a cântat *Sonata pentru clarinet solo* dedicată de Tiberiu Olah eminentului clarinetist Aurelian Octav Popa. Salturi intervalice extreme, alcătuind forme geometrice severe secționare de linii ascuțite aidoma unei fleșe de catedrală medievală, ori „ideii

